

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:

Helyben:	Vidéken:
1 óra 80 f.	1 óra 1 K -
1 évre 1 K 80	1 évre 3 -
3 - 60	1 évre 6 -
1 évre 7 - 20	1 évre 12 -

Főszerkesztő és lapkiadó: Baranyay Lajos.
Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Telefon 208.

Egyes számok kaphatók: a Jóhínytársaságban.

Szólásszabadság. Fényes Samut kitiltották Székesfehérvárról. A miniszter a főkapitánynak adott igazat. Egy pár bizottsági taghosszu orra és fényes szakállregés volna tehát a befejező jelenet ebben a már félig-m eddig ugyis elavult dologban. Igen ám de hát szólásszabadság! Szabad gondolatnyilvánítás! XX. század! Nem, ázsiai állapotok ezek. Ebben az országban már igazán beszélni sem lehet. Pedig hiába minden. Egyszer csak győzelemre kell jutnia a szabadságnak, az igazi szólásszabadságnak. Akinek nem tetszik, ne hallgassa, de véleményét hadd nyilvánítsa mindenki ott és úgy, ahol és ahogy ő akarja, mert azzal, hogy valaki beszél rosszat nem cselekszik. Rendben van; ilyen logika szerint a legszebben gondozott gyöpre és a ligetek virágágyaira rá lehetne szabadítani a teheneket, mert hát a tőhén legelőse csak nagyon természetes valami, sőt hasznos is. Do.

INNEN-ONNAN.

A legutóbbi városi közgyűlés elnöki székéből komolyan aggódo szavak hangzottak el a székesfehérvári tűzbiztonságáról. Az elnök főispán - értjük és tudjuk, hogy a legnagyobb jóakarat - sőtét színekkel festette meg azt a borzasztó helyzetet, ha a templomban pánik támad s a megijedt emberek a templom két ajtaján kifelé rohanna egymást tiporják. A polgármester ur - meg vagyunk róla győződve, hogy szintén a legnagyobb jóakarat - a közeljövőben ez irányban teendő intézkedései körébe a Szent István termet is belevonni ígérte. (Kár volt mindjárt a belvárosi iskola évszázados, szűk, meredek lépcsőjére is nem gondolni. Szedő.)

A legnagyobb elismeréssel eltelve a város első vezetőinek jóakarata iránt, konstatajuk a következőket.

1. A tűzveszély felől táplált eme aggodalmak többé-kevésbé a pár év előtti ököritői rettenetes tűzkatasztrófával állanak okozati összefüggésben. Am a körülmények kellő összehasonlításából kiténik az aggodalmak alaptalansága. Ököritőiban a félig-

meddig részeg mulató nép menekülése elől beszegeszték a kijáratot. A szóbanforgó két fehérvári helyiségben józan emberek szoktak nyitott, vagy egy pillanatra alatt nyitható ajtók mellett - s csak nagy néha-nappján zsufooltan - együtt lenni.

2. Az ököritői félszer nádtefeje alatt egész sereg petróleumlámpa lógott, alattuk duhaj módon mulató emberekkel. A fehérvári székesfehérvázi és Szent István tereinek villanyvillágítása van, úgy elszigetelve a falakban, hogy szerencsétlenség, a gyulékonyanyagmentes helyiségekben még rövidzárlat idején sem keletkezhetik.

3. Ha esetleg e helyeken pánik támad, minék megakadályozására mindkét hely intézősége mindent elkövet, akkor szerencsétlenség, esetleg emberhalál akkor is történhetik, ha mindegyik helyiségre még három ajtót vágtat is a gondos előrelátás. Mert, amint a templom, vagy a Szent István terem veszély idején két-három perc alatt ma is teljesen kiüríthető... ha az emberek higgadtak maradnak, úgy a fennebb említett szerencsétlenségek, ha az emberek elvesztik a fejüket, félperc alatt is megtörténhetnek.

Szóval, nem a helyiségek gyors kiüríthetőségén, hanem az emberek higgadságán fordul meg a dolog, az utóbbit pedig nem ajtókkal kell megteremteni. Csak még annyit, hogy veszedelem idején a menekülő publikum nem áll meg például - mint most rendszeren teszi - a Szent István terem lépcsőházában, hogy a kijövő holtgyeket végigszemlélje.

Hanem a sok tervbevett ajtónak majd lesz egy más szomorú következménye. A székesfehérvázi is, meg a Szent István terem is annyira légvonatos már most is, hogy ha az új ajtók is meglesznek, ember legyen, aki közhévíny, reuma, fogfájás, fülzugás, vagy mondjuk - nátha nélkül azokban a helyiségekben negyedórát ki tud tartani.

Mi is azt tartjuk: ha kellene nek azok a vészkijárók, azokat alapos meggondolás és mondjuk: zsufoolási próba után okvetlenül meg kell csinálni, de felesleges költséget s feltétlenül biztos meghűléseket ne okozunk azért,

mert egy kimerikus, pl. a templomban félszázad alatt egyetlen egyszer elő nem fordult veszedelem aggaszt bennünket.

A Fejérmegyei Napló egyik mult havi számában valami naiv ember kézzel-lábbal tiltakozott a Fehérvár utcáin éktelenkedő gömbkákócok ellen. Ugy látszik, a régi fehérvári „csak azért is“ megint megjött; a gazdasági tanácsos ur „csak azért is“ nyakra-főre ülteti szótá ezeket a por, piszok, pókháló és levéltetű fészkeket utcáinkra. Mit is értünk ilyenhez mi szegény tollrágó újságírók? Szépen megszépül a város, annyi bizonyos.

A világnak tán egy nyelve sem oly szegény a káromolást jelentő kifejezésekben, mint éppen a legtöbb szókinccsel dicsekvő nyelv, az angol. Amerikában legalább is tény, hogy még a legdühösebb angol is csak a két káromkodó kifejezést ismeri és használja: „Canis tota mater“, meg „Deus damnet.“ S ime, a legmodernebb ország kezd vezetni a tisztességes terjesztésében. Amerikában a legutóbbi rövid öt év alatt szinte villámgyorsan terjedt és csodásan hódít a „Holy Name Society“ néven ismert Jézus Szent Neve Egylet, melynek csakis férfiak és csakis olyanok lehetnek tagjai, kik fogadalmat tesznek a káromkodás kerülésére.

Mekkora a durvaság ezzel szemben szép Magyarországon az Isten neve iránt, még úgynevezett intelligens körökben is! Több a káromkodó, mint az imádkozó szavunk s akárhány gyerek van, aki az Istent csak az apja káromkodásaiból ismeri. Meg is látszik rajtunk az Isten áldása!

Még egy kis parallelizmus. Északamerika új demokrata elnöke, Wilson, multkori nyilvános beszédében annyit emlegette az Istent, az Isten segítségét, a valláson alapuló erkölcsi világnézet nemzetfontartó erejét, hogy ezért a beszédért nálunk bizonyosan klerikális, ha nem kongreganista hirbe keverednék s akkora „vallási elfogultsággal“ még kutyapecér

sem lehetne. Félnének a bigott fanatizmusától.

Nálunk Fehérvárott a multkor egyik iskolában értekezlet volt a tanítótestület és a szülők élénk részvételével. Az értekezlet során az egyik szülő, egy vasutas, bizonyára a Népszava és Cservenkák hatása alatt erősen olyan hurokat pengtetett, hogy jó lenne, hogy ha a katékizmus és egyéb ócskaságok helyett mást, újabbat, jobbat, okosabbat tanítanának az iskolában. Ott, a helyszínén jó helyről jól megmagyarázták a mintaszülőnek, hogy ő ehhez annyit ért, mint a hajdu a harangöntéshez, mire csend lett.

Mint hírlík, a tanítótestület azon az állásponton van, hogy az erről nem lehet beszélni. Hellyes; hanem mi még helyesebbnek tartanánk, ha az lenne erős, nagyon szilárd meggyőződése, hogy erről okos emberek társaságában sokasom lehet beszélni, sem ma, sem ezer esztendő múlva.

Nem kellene szegyenkeznük, egészen jó társaságban lennünk e véleményünkkel a Washingtonok, a Napoleonok, a Bismarkok, a Vilmos császárok és Wilsonok körében.

Vandervelde, a belga szociáldemokraták világhírű elnöke nemrégiben oly elismeréssel nyilatkozott a katolikus papságról, hogy nálunk még Barkóczy báró is elszegyelhetné magát mellette.

Pénteken este néhány sárgacsőrű mesterlegény kiöltögette a nyelvét egyik helybeli fiatal papra, mikor az hivatása kötelességeinek végzetével hazafelé tartott. Ezek eddig a Népszava moslékján nevelődtek. Mi lenne ezekből a kis kócosokból, uram, uram, Ságy rendőrfőkapitány Uram! mi lenne ezekből, ha ön a Fényes Samu vályujától el nem parancsolta volna őket!

Látszik rajtuk, hogy ezek nem a Vanderveldék, hanem a Vander Jakobok iskolájába járnak. Nemo.

N a p t á r.

Április 10. Csütörtök.
R. Kath.: Ezechiel 7.
Pro.: Ezechiel.
Gör.: Hilárium.
Nap kel: 6 ó. 22. nyugszik 6 ó. 41.
Hold kel: 6 ó. 40. nyugszik 1 ó. 29.

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászton-áruháza
barátok épülete,

AZÉLŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetési levelező lapok 40 fillérjével a tőzsdékben kaphatók.

Egy csinosan butorozott utcai szoba Iskola-utca 16. szám alatt azonnal kiadó. Tudakozni lehet ugyanazon házban a péktüzetben.

Deák Ferenc-utca 4. sz. a. egy igásló eladó; ugyanott kapható aprított fa házhozszállítással 3 K. 20 f., poroszszén I. rendű 4-40 K. Szápári szén 2-80 K, palotai szén 1-40 K, tölgyfa ducok 2-3 K, nagyság szerint.

Egy szép féregmentes gyermekkosci eladó. Cim a kiadóban.

Egy tanuló fiu felvétetik Sziksz József ácsmesternél, Királykut-utca 3. szám.

A biztosítás minden ágazatával foglalkozó kartellen kívüli magyar biztosító intézet keres helyben felállítandó vezérügynöksége területére szakképzetti üzletszerzőket, „fix fizetés” vagy magas jutalékért. Ajánlatokat „Biztos existencia” jelligére a kiadóba.

Krizantémum (koszortóvirág) kapható a tavaszi elültetésre alkalmas, csomónként 5 fillérért Széchenyi u. 26. sz. alatt.

Eladó répa. 40 métermáza takarmány répa eladó. Olaj-utca 10. sz.

Gáztelep-utca 18. sz. 5 lak-szoba, konyha és mellékhelyiségekkel, valamint istálló kocsi-szin, üveg ház és kerttel bíró ház, fiskális dűlőben szép borház, istálló és kellően felszerelt pincével bíró 20 oktályos, továbbá ház helynek alkalmas 4 és Budai-uton 3 1/2 oktályos szőlő, továbbá több évi ó és 1912. évi fehér és vörös bor kedvező feltételek mellett eladó. Bővebbet Bokor Lajosnál,

A legjobb fajta répamagvak a legolcsóbb árban kaphatók Jungbluth Ferenc fűszerüzletében. Felsőkirálysor 24.

Rákóczi-utca 17 sz. alatt egy bolthelyiség 2 szobával, konyhával és mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Ugyanott kiadó egy istálló is.

Eladó nagybemennyiségű kerítés oszlopoknak alkalmas keményfa. Darabja 70 fillér, Deák Ferenc-u. 11.

Első székesfehérvári drótkerítés készítő Lencsés György. Ajánlja saját gyártmányú drótkerítéseit. 70 fillértől feljebb.

Veszprémi kiállításon 1904.
Eremmel kitüntetve!
Pécsi országos kiállításon 1907.

Zongorák!
PIANINÓK! — HARMONIUMOK!

A leghíresebb bécsi gyárosoktól: EHRBAR, FÖRSTER, STINGL, HOFMANN és CSERNY, stb.

Állandóan nagyraktáron vannak bármilyen **HANGSZEREK,** részlete és bérbé is kaphatók legolcsóbb árak mellett.

Szigorúan szabott szőlő árak.

Szigorúan szabott szőlő árak.

Zongorák	600	K-tól feljebb
Pianinók	450	"
Harmoniumok	70	"
Cimbalmok	70	"
Cimbalmok pedáljai	130	"

10 évi jótállással.
Javítások és hangolások a legutányosságban eszközöltenek.

HEIN MÁRTON
a Dunántul legnagyobb műhangszer-készítő telepe.
Kossuth-u. 2. és Simor-u. 37.

VIDA ELEK
Első rangu kárpitosüzlete
Megyeházazépület.

Lakberendezést, kárpitozott b'torokat
s díszítéseket a legteljesebb felelőség mellett készítik modern kivitelben, méltányos árak mellett. Teljes lakberendezésékné a legnagyobb készséggel ajánlok feltétlen megbízható

elsőrangu butorgyárat.

Intenzívebb szaktudással elkészített munkát kaps legalább 15—20%-al olcsóbban jut így a n. é. közönség butorszükségletéhez, mint bármilyen más pénzvállalatnál, kik bedolgoztatnak.

Kiváló tisztelettel

Telefon 311. **VIDA ELEK**
kárpitos és díszítő.

Hirdetések jutányos árban felvétetnek. Szent István-tér 1.

JÓ ÉS OLCsó
ZONGORÁK
és
PIANINÓK

elsőrendű gyártmányok nagy választékban állandóan raktáron vannak és jutányos árban adom el.

ROSENSTEIN ARTUR
ZONGORATERMÉBEN, ISKOLA-UTCA.6.
Telefon 291. Hangszerek részletfizetésre. Telefon 291.

Ujdonság! **Ujdonság!**

A budapesti 1910. évi nemzetközi kertészeti kiállításon az állami aranyéremmel kitüntetve.

DENDRIN

A gyümölcsfák-, rózsá- és díszfák betegségeinek és az azoknak ártó rovaroknak leküzdésére az összes állami kertészeteknél is kitűnőnek elismert, alkalmas szer. **DENDRINNEK** téli használatánál okvetlen megbízható hatása van és pedig:

paizs, vértetű, pókhálómoly, faragópille, rák, moha és törzsön előforduló zuzmó és kosz ellen, továbbá levéltetű, gyűrűspille, petefészkek, melyek a repedésekben menhelyre lelnék, ártalmatlanná tételnek és a fa kérgén telelő gombafélék is.

Ami a fának **DENDRINNEL** való kezelését illeti, télen 10—15 százalékos és kora tavasszal rügyfakadás előtt 2—5 százalékos oldattal való permetezés avagy mázolás által éretnek el. A **DENDRIN** higitatlan állapotban szállítatik és pedig kimérve

80 fillér kilogrammonként.
Egyedüli főraktár:

IFJ. TÓGL GYULA
festék nagykereskedőnél, — Városház-tér I. sz.

Nyomtatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.